

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/196/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118310823
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:6118310823.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickéj v spore žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpeného Bobák, Bollová a spol., s.r.o., advokátska kancelária, Dr. VI. Clementisa 10, Bratislava, proti žalovanému: C. K., L. XX.XX.XXXX, P. J. T. L. XXXX/XXA, J., o zaplatenie 306,72 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 29. mája 2019, č.k. 61C/131/2018 - 100, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 192 eur, spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 192 eur od 06.03.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca má nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom zo dňa 29. mája 2019, č.k. 61C/131/2018-100, uložil súd prvej inštancie žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 114,72 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 114,72 eur od 06.03.2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca so žalovaným dňa 12.09.2016 uzatvorili dve zmluvy o poskytovaní verejných služieb číslo S. S. Č. S. a v ten istý deň uzatvorili aj dodatok k zmluve číslo S.. Predmetom zmluvného vzťahu strán bolo sprístupnenie služieb žalobcu (CLIP, internet, zdieľanie dát, nekonečné SMS, MMS, Mobilný internet Klasik, Europa data bez poistenia) k SIM karte s účastníckym Max 30 a predmetom dodatku bola okrem iného dohoda strán o predaji zariadenia Samsung Galaxy A3 2016 white za kúpnu cenu 0,50 eur /Čl. 1 bod 1.2 dodatku/ a aktivácia služby - bonusová služba zdieľanie dát, nekonečné SMS a MMS, prístup k internetu /Čl. 1 bod 1.4 písm. a) dodatku/. Na základe uvedených zmlúv a dodatku žalobca aktivoval žalovanému elektronické komunikačné služby, za ktoré sa žalovaný zaviazal platiť odplatu podľa cenníka žalobcu. V Čl. 1, bode 1.2 dodatku k zmluve číslo S. bola upravená dohoda strán o predaji mobilného telefónu Samsung Galaxy A3 2016 white so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 0,50 eur s DPH. V predmetnom bode dodatku bolo tiež uvedené, že účastník si je vedomý, že bežná maloobchodná (spotrebiteľská) cena mobilného telefónu bez zľavy z jeho spotrebiteľskej ceny s DPH, za ktorú podnik (pozn. žalobca) zo svojho majetku predáva, pokiaľ sa so záujemcom o kúpu mobilného telefónu nedohodne na podmienkach uvedených v tomto dodatku, je 275 eur; účastník si je vedomý, že mobilný telefón je mu predávaný za kúpnu cenu uvedenú v tomto bode len z toho dôvodu, že sa zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v bode 2.3 dodatku. Článok 2, bod 2.5 dodatku k zmluve číslo S. obsahuje ustanovenie podľa ktorého, účastník si je vedomý, že mobilný telefón je mu predávaný za kúpnu cenu uvedenú v Čl. 1 bode 1.2 dodatku, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou mobilného telefónu

a v zmysle tohto dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny, len z toho dôvodu, že sa účastník zaviazal užívať služby poskytované mu prostredníctvom SIM karty v zmysle ustanovení tohto dodatku po dobu dohodnutú v tomto dodatku, pričom nedodržanie tohto záväzku (konkrétne záväzkov uvedených v článku 2 v bode 2.2, 2.3 alebo 2.4) vzhľadom na výšku zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu, ako aj prípadný obsah prílohy č. 1 dodatku (pokiaľ je súčasťou dodatku takáto príloha), by spôsobilo, že podniku vznikla škoda (minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu). V nadväznosti na to obsahuje ustanovenie týkajúce sa zmluvnej pokuty vo výške 192 eur pre prípad porušenia povinností nasledovne: a) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v Čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť včas a riadne uhradiť cenu za služby alebo povinnosť uhradiť včas a riadne iný svoj peňažný záväzok voči podniku (pozn. súdu žalobcovi) alebo povinnosť uhradiť včas a riadne podniku inú platbu, ktorú je povinný platiť podniku (a to aj v prípade, ak sa nejedná o peňažný záväzok voči podniku, avšak účastník je povinný ho uhradiť podniku alebo prostredníctvom podniku), alebo b) ak účastník počas doby viazanosti uvedenej v čl. 2 bode 2.3 dodatku poruší svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu s podnikom podľa zmluvy v znení tohto dodatku a po celú dobu viazanosti užívať bez prerušenia služby prostredníctvom SIM karty alebo účastník poruší svoju povinnosť nedoručiť podniku výpoveď, odstúpenie od zmluvy alebo iný úkon, ktorého účelom je ukončenie platnosti zmluvy a / alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti (za porušenie tejto povinnosti sa v súlade s ustanoveniami článku 2 bodu 2.3 písm. c) tohto dodatku nepovažuje odstúpenie od zmluvy z dôvodov stanovených zákonom č. 351/2011 Z.z. alebo z dôvodov pre odstúpenie od zmluvy stanovených iným platným právnym predpisom). Žalobca žalovanému fakturoval nasledovné ceny dodaných mesačných služieb : na základe faktúr: číslo 2356443960 sumu 46,09 eur; číslo 2356443059 sumu 17,44 eur; číslo 2356444329 sumu 2,20 eur; číslo 2360821758 sumu 32 eur; číslo 2360819446 sumu 14,99 eur a faktúry číslo 2360821376 sumu 2 eur; spolu v celkovej sume 114,72 eur.

3. Takto ustálený skutkový stav veci posúdil podľa § 43 ods. 1 písm. a), d), § 43 ods. 12, § 44 ods. 1, ods. 4, ods. 8 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 52 ods. 3 § 52 ods. 4 § 53 ods. 5 § 53a ods. 1 § 54 ods. 1 § 3 ods.1 Občianskeho zákonníka, a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Konštatoval, že žalobca zriadil žalovanému prístup k elektronickej komunikačnej sieti/službe a tieto mu sprístupnil, žalovaný ich odobral, ale ich cenu určenú podľa cenníka žalobcu, ktorý mu tieto poplatky riadne fakturoval, nezaplatil. Zaviazal preto žalovaného na zaplatenie žalovanej istiny 114,72 eura za mesačné poplatky poskytovaných služieb a zákonné úroky z omeškania, keďže nezaplatením faktúr v čase ich splatnosti sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením fakturovaných mesačných poplatkov a preto je v zmysle § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z.z. povinný platiť aj úrok z omeškania. Žalobca však sám pokusom o pokonávku zo dňa 24.01.2017 predíčil splatnosť dlžnej sumy, preto súd pokiaľ ide o úroky z omeškania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť zákonné úroky omeškania vo výške 5 % až od 06.03.2017 (deň nasledujúci po dni určenom žalobcom v pokuse o pokonávku na zaplatenie dlžnej sumy). Vzhľadom na uvedené skutočnosti vyhovel žalobe v časti žalovanej sumy 114,72 eur s jej príslušenstvom. Vo zvyšnej časti, teda v časti istiny 192 eur s úrokom z omeškania, však dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Poukázal na to, že zaplatenia tejto sumy sa žalobca domáhal titulom zmluvnej pokuty v zmysle Čl. 2, bod 2.5 dodatku k zmluve číslo S. pre prípad porušenia konkrétnych zmluvných povinností, a to z dôvodu, že pri uzavretí predmetného dodatku odpredal žalovanému mobilný telefón za zľavnenú kúpnu cenu a zaplatenie tejto sumy viazal na porušenie zmluvných povinností zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti 24 mesiacov od uzavretia dodatku. Žalobca však ukončenie zmluvného vzťahu so žalovaným pred uplynutím doby viazanosti nepreukázal, žiaden doklad o skončení zmluvného vzťahu so žalovaným súdu nepredložil. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že pokiaľ ide o zmluvnú pokutu obsiahnutú v dodatku k zmluve, takéto dojednanie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a podľa § 53a ods. 1 OZ a žalobca je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 17C/23/2010-65 z 13.08.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29.06.2011 sp. zn. 2Co/137/2010 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Preto zmluvnú pokutu 192 eur s poukazom na citované ustanovenia Občianskeho zákonníka žalobcovi z dôvodu právoplatne judikovanej neprijateľnej zmluvnej podmienky nepriznal. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a hoci žalovaný mal v spore v prevažnej časti úspech, náhradu trov konania mu nepriznal, keďže mu žiadne trovy konania nevznikli.

4. Proti tomuto rozsudku, do výroku, ktorým bola žaloba zamietnutá, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal v tejto časti napadnutý rozsudok zmeniť a v napadnutej časti žalobe vyhovieť. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie v odvolaním

napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvej inštancie mu nepriznal uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 192 eur, nakoľko dohodnutú zmluvnú pokutu považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dojednanie zmluvnej pokuty ako tzv. zabezpečovacieho inštitútu v zmluvných vzťahoch je plne v súlade s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. V minulosti niektoré súdy vyhodnotili dohodu o zmluvnej pokute v dodatku žalobcu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku z dôvodu, že výšku zmluvnej pokuty považovali za neprimerane vysokú a z dôvodu, že dohoda o zmluvnej pokute nezohľadňovala čas, kedy užívateľ služieb prestal plniť svoje zmluvné povinnosti. Nedostatky dohody o zmluvnej pokute odstránil. Maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a dohoda o zmluvnej pokute zohľadňuje časový aspekt porušenia zmluvných povinností. Jasne a zrozumiteľne uviedol, že pri uzavretí dodatku poskytol žalovanému ako účastníkovi telekomunikačnej služby zvýhodnenie spočívajúce v poskytnutí zľavy z hodnoty mobilného telefónu. Žalovaný mal možnosť voľby, či si kúpi mobilný telefón za riadnu maloobchodnú cenu bez akýchkoľvek ďalších záväzkov, alebo si kúpi mobilný telefón za zníženú cenu, teda so zľavou z kúpnej ceny na základe dodatku a po dohodnutú dobu zotrvať v zmluvnom vzťahu ako aktívny užívateľ služieb a bude platiť riadne a včas ceny za poskytnuté telekomunikačné služby. V dodatku, z ktorého nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty si v tomto konaní uplatňuje, je časový aspekt porušenia zmluvných povinností zohľadnený. Dohoda o zmluvnej pokute rozlišuje, kedy došlo k porušeniu zmluvných povinností a výška zmluvnej pokuty sa postupne znižuje v závislosti od toho koľko celých mesiacov uplynulo od okamihu porušenia zmluvnej povinnosti. Účelom uzavretia dohody o zmluvnej pokute bolo zabezpečenie záväzkového vzťahu, motivácia k plneniu zmluvných povinností spojená s následnou sankciou za jej nesplnenie, reparácia spočívajúca v odstránení škodlivého následku, ktorý by mohol vzniknúť v príčinnej súvislosti s porušením povinností. Predovšetkým predpoklad zotrvania žalovaného v záväzkovom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti podmienila možnosť odpredať žalovanému mobilný telefón za zľavnenú cenu. Žalovaný nebol žiadnym spôsobom povinný, ani nútený uzatvoriť dodatok k zmluve. Poskytnutie mobilného telefónu za zľavnenú cenu bolo vo vzájomnom vzťahu medzi ním a žalovaným kompenzované vernosťou žalovaného ako zákazníka. Model vzájomne akceptovanej modifikácie záväzkového vzťahu nie je možné realizovať bez platného dojednania zmluvnej pokuty, ktorej jednou z funkcií je zabránenie špekulatívnemu konaniu zo strany účastníka, ktorý pri vzniku zmluvného vzťahu využije poskytnuté výhody. Zmluvnú pokutu je nutné posudzovať z hľadiska zabezpečovacej, motivačnej, sankčnej, reparačnej funkcie s ohľadom na všetky relevantné okolnosti a vzájomne poskytnuté plnenia v rámci uzavretej zmluvy a dodatku. Dojednanie zmluvnej pokuty ako aj jej výšky nemohlo spôsobiť nerovnováhu medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. Dôvodom uzatvorenia dodatku bola pre žalovaného možnosť získať za výhodnú cenu mobilný telefón, za ktorý by v prípade kúpy v rámci maloobchodných cien musel zaplatiť omnoho vyššiu cenu. Súd prvej inštancie sa pritom vôbec nezaoberal skutočnosťou, že mobilný telefón si mohol žalovaný kúpiť za riadnu maloobchodnú cenu bez hrozby sankcie za nedodržanie zmluvných povinností, že dohodnutá zmluvná pokuta neprevyšovala výšku poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, a že zohľadňovala časový úsek po ktorý si žalovaný svoje zmluvné povinnosti plnil. Vzhľadom na výhodu, ktorú žalovaný na základe uzatvorenia dodatku k zmluve získal, je výška dohodnutej zmluvnej pokuty primeraná, objektívne nespôsobilá poškodiť žalovaného ako spotrebiteľa. V súvislosti s daným prípadom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo 172/2007, podľa ktorého primeranosť výšky zmluvnej pokuty treba posúdiť v každom prípade individuálne, vzhľadom na všetky okolnosti. V danom prípade bola v dodatku k zmluve medzi stranami sporu dohodnutá pre prípad porušenia zmluvných povinností zmluvná pokuta, v dohode o zmluvnej pokute bol zohľadnený časový aspekt porušenia zmluvných povinností a maximálna výška zmluvnej pokuty zodpovedala výške poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, ktorú žalovaná pri uzavretí dodatku získala. On si dohodnuté zmluvné povinnosti riadne plnil a žalovaný si svoje zmluvné povinnosti neplnil. Pokiaľ súd prvej inštancie ako neprijateľnú zmluvnú podmienku vyhodnotil zmluvnú pokutu, ktorej výška zohľadňovala čas po ktorý si žalovaný plnil svoje zmluvné povinnosti, je potrebné považovať jeho názor a právny záver za nesprávny. Zároveň poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15.01.2019, sp. zn. 8Co/21/2018, v obdobnej právnej veci, ktorým mu odvolací súd nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty priznal. V odôvodnení rozsudku okrem iného uviedol, že dodávateľ má plné právo v spotrebiteľskej zmluve dojednať zmluvnú pokutu ako sankciu za nesplnenie povinnosti spotrebiteľa. Výška dojednanej zmluvnej pokuty je vyvážená vo vzťahu k výške benefitu spotrebiteľa v podobe poskytnutej zľavy z kúpnej ceny telefónu, a preto nepredstavuje neprimerané zvýhodnenie dodávateľa na úkor spotrebiteľa, a to z dôvodu, že výška zmluvnej pokuty bola dojednaná podľa výšky ujmy, ktorá dodávateľovi vznikne nedodržaním zmluvnej

viazanosti spotrebiteľom predčasným ukončením zmluvného vzťahu. S poukazom na uvedené žiadal podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej (zamietajúcej) časti a v medziach uplatnených odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

6. V preskúmanej veci sa žalobca podanou žalobou domáhal zaplataenia istiny vo výške 306,72 eura s príslušenstvom. Žalovaná istina pozostávala z neuhradenej ceny za poskytnuté služby vo výške 114,72 eura a zo zmluvnej pokuty vo výške 192 eur. Súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že žalobca so žalovaným dňa 12.09.2016 uzatvorili dve zmluvy o poskytovaní verejných služieb číslo S. S. Č. S. a v ten istý deň uzatvorili aj dodatok k zmluve číslo S.. Predmetom zmluvného vzťahu strán bolo sprístupnenie služieb žalobcu (CLIP, internet, zdieľanie dát, nekonečné SMS, MMS, Mobilný internet Klasik, Europa data bez poistenia) k SIM karte s účastníckym Max 30 a predmetom dodatku bola okrem iného dohoda strán o predaji zariadenia Samsung Galaxy A3 2016 white za kúpnu cenu 0,50 eur /Čl. 1 bod 1.2 dodatku/ a aktivácia služby - bonusová služba zdieľanie dát, nekonečné SMS a MMS, prístup k internetu /Čl. 1 bod 1.4 písm. a) dodatku/. Na základe uvedených zmlúv a dodatku žalobca aktivoval žalovanému elektronické komunikačné služby, za ktoré sa žalovaný zaviazal platiť odplatu podľa cenníka žalobcu. V Čl. 1, bode 1.2 dodatku k zmluve číslo S. bola upravená dohoda strán o predaji mobilného telefónu Samsung Galaxy A3 2016 white so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny. Z predložených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobca si svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvy plnil poskytovaním dohodnutých služieb, žalovaný však svoje záväzky nespĺnil riadne a včas, v žalovanom období nezaplatil za fakturované služby, poskytnuté zo strany žalobcu. V dôsledku porušenia zmluvných podmienok zo strany žalovanej, vzniklo žalobcovi na základe riadneho poskytovania služieb žalovanej, právo na zaplataenie ceny za poskytnuté služby, a preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 114,72 eura spolu s úrokom z omeškania.

7. Predmetom odvolacieho konania tak zostal žalobcom uplatnený nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty vo výške 192 eur, ktorej primeranosť žalobca odôvodnil tým, že zohľadňuje výšku zľavy poskytnutej žalovanému za predaj mobilného telefónu Samsung Galaxy A3 2016 white, ktorý bol odpredaný žalovanému za akciovú cenu a výška zmluvnej pokuty nie je vyššia ako výška zľavy poskytnutá žalovanej pri predaji mobilného telefónu.

8. Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak si strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je ten, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

9. Zmluvná pokuta je zabezpečovací inštitút záväzkového práva, ktorou si zmluvné strany dojednávajú určité plnenie pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti, ktoré je povinný poskytnúť ten, kto zabezpečenú povinnosť poruší. Dohoda o zmluvnej pokute musí mať obligatórne písomnú formu. Zabezpečovací význam zmluvnej pokuty spočíva v tom, že núti toho, kto sa zaviazal splniť zabezpečenú povinnosť, nielen pripraviť sa na jej plnenie, ale ju aj v súlade s právom splniť. Sankčný charakter zmluvnej pokuty spočíva v tom, že viaže povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu na porušenie zmluvnej povinnosti. Zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody, nakoľko právo na zmluvnú pokutu vzniká bez ohľadu na to, či veriteľovi porušením zabezpečovanej povinnosti vznikla škoda, a súčasne tak vylučuje uplatnenie náhrady škody, a to bez ohľadu na to, či výška zmluvnej pokuty kryje vzniknutú škodu; veriteľovi tak uľahčuje pozíciu v prípadnom spore, pretože nemusí preukazovať výšku škody a právo na pokutu má, aj keď mu žiadna škoda nevznikla.

10. Niet pochyb o tom, že zmluva o poskytovaní verejných elektronických telekomunikačných služieb je spotrebiteľskou zmluvou, a preto súd prvej inštancie správne v danej veci aplikoval ustanovenia právneho poriadku o ochrane spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého, ak sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia zmluvnej voľnosti. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú

nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

11. Súd prvej inštancie vychádzajúc z čl. 2, bod 2.5 dodatku k zmluve číslo S., v zmysle ktorého bolo zaplatenie zmluvnej pokuty dohodnuté pre prípad porušenia konkrétnych zmluvných povinností, a to z dôvodu, že pri uzavretí predmetného dodatku odpredal žalovanému mobilný telefón za zľavnenú kúpnu cenu a zaplatenie tejto sumy viazal na porušenie zmluvných povinností zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby viazanosti 24 mesiacov od uzavretia dodatku, dospel k záveru s poukazom na ust. § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, že dojednanie o zabezpečení záväzku zmluvnou pokutou, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, zakladajúcu značný nepomer medzi právami a povinnosťami strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Z uvedeného dôvodu, poukazujúc tiež na to, že žalobca ukončenie zmluvného vzťahu so žalovaným nepreukázal, súd prvej inštancie uzavrel, že žalobcovi požadovaný nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty nepatrí a v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom preto žalobu zamietol.

12. Z bodu 2.5 písm. a/ Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb uzavretej medzi stranami tohto sporu vyplýva, že dojednaná výška zmluvnej pokuty 192 eur nie je stanovená pevnou či paušálnou sumou, ale vychádza z rozdielu medzi bežnou maloobchodnou (spotrebiteľskou) cenou mobilného telefónu a zohľadňuje aj dobu (celých mesiacov), ktorá uplynula z celkovej dohodnutej doby viazanosti od uzavretia Dodatku do okamihu porušenia povinnosti, s ktorým je spojený vznik práva na zmluvnú pokutu, a presne stanovuje takto určený spôsob výpočtu zmluvnej pokuty.

13. V danom prípade bolo nesporné, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu povinnosti včas a riadne uhradiť žalobcovi cenu za dodané služby, vyúčtovanú faktúrou č. 2356443960 za služby dodané v období od 12.9.2016, splatnou dňom 01.10.2016. Odo dňa uzavretia Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb do okamihu porušenia povinnosti žalovaným dňom 02.10.2016 (nasledujúcim dňom po splatnosti fakturovanej ceny) teda neuplynul ani jeden celý mesiac, a preto nedošlo k alikvotnému zníženiu dohodnutej výšky zmluvnej pokuty a žalovanému vznikla povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v sume 192 eur. Táto výška zmluvnej pokuty zodpovedá výške zľavy z ceny za predaj mobilného telefónu poskytnutej žalobcom žalovanému oproti jej záväzku užívať služby žalobcu po dobu 24 mesiacov, pričom porušenie tohto záväzku žalovaným spôsobilo žalobcovi stratu (ujmu) minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu.

14. Zmluvnú pokutu tak ako je dojednaná v Dodatku k Zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 12.09.2016 preto nepovažuje odvolací súd; na rozdiel od súdu prvej inštancie; za neprimeranú sankciu, pre ktorú žalobcom uplatňovaný nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty nemôže požívať právnu ochranu z hľadiska právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa. Pre posúdenie nekalosti zmluvnej podmienky; a teda aj zmluvnej pokuty; sú významné povaha tovaru alebo služieb, obsah zmluvy, ako aj okolnosti súvisiace s jej uzatvorením. V tomto prípade je z hľadiska posúdenia primeranosti výšky zmluvnej pokuty potrebné vziať na zreteľ, že táto bola dojednaná vo väzbe na výšku zľavy poskytnutej žalobcom na kúpnu cenu mobilného telefónu za podmienky dodržania dohodnutej doby viazanosti žalovaným.

15. V danom prípade z hľadiska výšky zmluvnej pokuty žalobca (dodávateľ) rozlišuje v akom časovom období v rámci dohodnutej doby viazanosti došlo nezaplatením ceny za poskytnutie služby k porušeniu zmluvnej povinnosti žalovanou (spotrebiteľom) a tým aj k predčasnému ukončeniu zmluvy pred uplynutím dohodnutej doby viazanosti. Základná výška zmluvnej pokuty vychádza z výšky zľavy poskytnutej žalovanej z kúpnej ceny mobilného telefónu a zohľadňuje tak stratu (ujmu), ktorá žalobcovi vznikne tým, že žalovaný nedodrží svoj záväzok zotrvať s ním v zmluvnom vzťahu po celú dobu viazanosti 24 mesiacov. Žalovaný nie je v prípade porušenia zmluvy zaviazaný na zaplatenie rovnakej (základnej) výšky zmluvnej pokuty počas celej doby viazanosti. Výška zmluvnej pokuty tak dostatočne zohľadňuje intenzitu porušenia povinností žalovaným s ohľadom na jeho záväzok zotrvať po dohodnutú dobu v zmluvnom vzťahu so žalobcom a nedopustiť sa takého porušenia povinností, na základe ktorého vznikne žalobcovi právo od zmluvy odstúpiť.

16. Takto dojednaná zmluvná pokuta nevyvoláva značný nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán a nepredstavuje preto neprijateľnú zmluvnú podmienku. Za situácie, keď spotrebiteľ nie je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty pri porušení zmluvnej povinnosti na začiatku ako aj na konci doby viazanosti, nejaví sa odvolaciemu súdu dojednaná výška zmluvnej pokuty ako neprimeraná. Výška zmluvnej pokuty je aj vo vzťahu k výške nezaplatenej ceny za dodané služby primeraná, nakoľko nedosahuje ani len jej dvojnásobok.

17. V danom prípade si žalovaný počas zmluvnej viazanosti nesplnil svoj záväzok a nezaplatil za poskytnuté služby riadne a včas, a to už od samého začiatku trvania zmluvného vzťahu, a preto došlo k predčasnému ukončeniu zmluvného vzťahu. Vzhľadom na poskytnutie zľavy na kúpu mobilného telefónu, dobu nedodržania dojednanej dĺžky zmluvnej viazanosti 24 mesiacov ako

podmienky poskytnutia zľavy, a výšku vzniknutého nedoplatku, nejaví sa odvolaciemu súdu dojednaná výška zmluvnej pokuty ako neprimeraná.

18. Dodávateľ má plné právo v spotrebiteľskej zmluve dojednať i zmluvnú pokutu ako sankciu za nesplnenie zmluvných povinností spotrebiteľa. Podstatným ale je, aby zmluvná pokuta dojednaná v spotrebiteľskej zmluve bola primeraná. V prejednávanej veci je výška dojednanej zmluvnej pokuty 192 eur vyvážená vo vzťahu k výške benefitu (zvýhodnenia) spotrebiteľa v podobe poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu, a preto nepredstavuje neprimerané zvýhodnenie dodávateľa na úkor spotrebiteľa, a to z dôvodu, že výška zmluvnej pokuty bola dojednaná podľa výšky ujmy, ktorá dodávateľovi vznikne nedodržaním zmluvnej viazanosti spotrebiteľom predčasným ukončením zmluvného vzťahu. Dojednanie rôznej výšky zmluvnej pokuty za porušenie povinností spotrebiteľom v priebehu celej doby viazanosti je vyvážené, je plne v súlade s účelom, ktorému má ako sankcia za nesplnenie zmluvnej povinnosti slúžiť a korešponduje aj výške ujmy dodávateľa. Po zohľadnení týchto okolností odvolací súd nedospel k záveru zhodnému so súdom prvej inštancie, že dojednaná zmluvná pokuta ako sankcia za porušenie zmluvných povinností spotrebiteľom, je neprimerane vysoká, v dôsledku čoho je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto je neplatná. Spotrebiteľ mal možnosť voľby pri kúpe rôznych mobilných telefónov, pričom pri kúpe lacnejšieho by bola i zmluvná pokuta nižšia.

19. So zreteľom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k právnomu záveru, že žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 192 eur a vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania s jej úhradou dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty na plnenie stanovenej žalobcom v predžalobnej výzve, vznikol žalobcovi aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne od 06.03.2017 do zaplatenia, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej (zamietajúcej) časti; v ktorej závery súdu prvej inštancie vychádzajú z nesprávneho právneho posúdenia zákonných predpokladov vzniku nároku žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty, podľa § 388 C.s.p. zmenil a v tejto časti taktiež podanej žalobe vyhovel.

20. O nároku na náhradu trov (celého) konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 2 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobcovi, ktorý mal v konaní úspech, priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov (prvoinštančného a odvolacieho) konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).